

בה כח להתיר בשחיטה אלא דבר שהוא גופו אבל לא איסור שנבלע בה, ועדיין צ"ע ע"כ.

★ ★

וראה באריכות גדולה בקושית כ"ק אדמו"ר מהרי"ד זצ"ל הנ"ל בקובץ הנפלא אור הצפון (קובץ ל"ד ע' י"ב והלאה) מה שהביא הגאון ר' ישראל צבי רויטמן שליט"א כו"כ תירוצים נחמדים בקושי' זו. וראה עוד בדבריו של הנ"ל בקובץ הנ"ל (קובץ ל"ה ע' י"ב והלאה) עוד דברים יקרים ואכמ"ל עוד.

★ ★

בגמ': ואימא חלב לחודי' אסור באכילה ומותר בהנאה, בשר בחלב בהנאה נמי אסור.

בספר תיבת גומא להפרמ"ג (פר' תולדות אות ד') הקשה (כמובא לעיל בתירוצו של הגר"א לופטביר זצ"ל), דאיך חל איסור בב"ח על איסור חלב הלא אין איסור חל על איסור, והלא איסור הנאה לא הוי איסור מוסיף לרמב"ם ז"ל בכריתות במתני' יש אוכל אכילה אחת. מיהו י"ל דבלא"ה צריך קרא לבב"ח, לבשר הנבלע מחלב, דמצד חלב דאסור משום אמה"ח או משום דם, והלא בכל איסור טעם כעיקר אינו אסור מה"ח, וצריך בשר בחלב לאסור טעם חלב שנבלע בבשר.

ותירץ דהטעם דאמרינן בכל התורה טעם כעיקר אינו מה"ח ולא ילפינן מבשר בחלב, משום דחידוש הוא דכל חד לחודיה שרי, כמו שפירש"י בחולין ק"ח, משא"כ אי נימא דחלב אסור, א"כ תו לא הוי בב"ח חידוש, והוי ילפינן לכל התורה, וא"כ לפ"ז אין לומר דבב"ח חמור, ויקשה שוב איך אפשר לומר דחלב אסור ובב"ח אתי לאסור בהנאה, הלא אין איסור חל על איסור. ותירץ דקמ"ל קרא דאפי' על חצי שיעור חלב וח"ש בשר דלוקין, ועל ח"ש שפיר חל ע"כ.

★ ★

וכתב הגאון ר' נתנאל הכהן פריעד זצ"ל בקובץ כרם שלמה (שנה י' קו' ב' ע' כ"ב אות ב'): ובגוף הקושיא עי' בנוב"י (מה"ח חיו"ד סי' ק"ה) שכבר הקשה קושי' זו יעו"ש. ובחידושי הארכתי לתרץ, דלכאו' איך אפשר לומר טע"כ לאו דאורייתא, והלא ניכר האיסור, דחיך אוכל יטעם לו, וצ"ל כמ"ש הפלתי בסי' צ"ח דמיד כשנפל האיסור בטל קודם

ותו, אטו כתוב באיזה מקום לשון 'יוצא' עד שנוליד מזה דין חדש ומכל שכן להקל. והכי נמי יש לומר שבא מן החי וכמו שאמרו שם (בחולין) [בכורות ו' ע"ב] ליכא מידי דאתי מן החי, וא"כ מנ"ל דאין בכלל דאתי גם מה שלא בא לאויר העולם, על כן ישתקע הדבר ולא יאמר.

★ ★

אמנם תירוץ אחר אמר שיש לומר דהא דאסור כשנתפטם באיסור היינו באכלה מאכלי איסור, אבל בשתתה, יש לומר דאינה נאסרה מפני שהמשקה נבלע במעיה, וא"כ הו"ל זה וזה גורם. אולם דין זה תליא באשלי רכרבי שהאריכו רבותינו האחרונים ז"ל בענין החלב מהפרות ששותין חמץ.

ואני השבתי תוך כדי דיבור, שאין מקום קושיא כלל, דממה נפשך אם ההכרח מלשון [הפסוק] תחת אמו שאין מאכילין אותו רק חלב, א"כ ודאי יש לומר דהו"ל בשר הבהמה כמו חלב ודם שמצוותו בכך בדבר שא"א, וכחולין [צ' ע"ב], ואם אפשר לתת לה גם מאכל או משקה אחר זולת חלב, ודאי דלא קשיא כלל דהו"ל זה וזה גורם. ולהדיא אמרינן בתמורה [ל"א ע"א] שאינה אסורה רק כשינקה משחרית לשחרית, עיין שם.

ולדבריו היה לו להקשות ביותר, לפי מה שכתבו שם התוספות [ד"ה שינקה] דגם להדיוט אסור ככהאי גוונא, א"כ תקשה דמפשט הכתוב משמע דלגבוה צריך להשהות עד ח', אבל להדיוט כשכלו חדשיו למחרתו מותר, והרי ביום אחד אי אפשר להאכילו זולת חלב אמו, וא"כ נתפטם אז באיסור. ואולי שיש לומר דאין הכי נמי שיש לומר דלא ישקוהו כלל עכ"ד ודפח"ח.

★ ★

בקושית כ"ק אדמו"ר מהרי"ד מבעלזא זצ"ל הנ"ל כתב הבחור העילוי הרב שלום טייכטאל זצ"ל (בנו של הגאון בעל משנה שכיר זצ"ל):

נ"ל לומר בפשיטות, דהא החלב אסור מפאת אמבה"ח, ובהמה אף בלא זה אסורה משום אבמה"ח אלא דהשחיטה מתירה, וא"כ י"ל שגם אבמה"ח זה שינקה, אף זאת השחיטה מתירה, וזה נ"ל קצת דוחק, דהנה הבהמה אין